

St. Anna Ziekenhuis

Hartkatheterisatie (CAG)

WWW.ST-ANNA.NL

| bijzonder betrokken |

Inleiding

U ondergaat binnenkort een hartkatheterisatie in het st. Anna ziekenhuis. Dit wordt ook wel CAG (**C**oronair **A**ngio **G**rafie) genoemd. In deze folder kunt u lezen hoe de gang van zaken rondom dit onderzoek is.

Wat is een hartkatheterisatie

Het afbeelden van de kransslagaderen van het hart d.m.v. katheters (dunne, holle slangetjes) en contrastmiddel.

Welke informatie wordt verkregen

- Vernauwingen of verstoppingen van de kransslagaders.
- In de lichaamsslagader (de aorta) en de linkerhartkamer kan de bloeddruk worden gemeten, waardoor de cardioloog meer te weten komt over de hartfunctie.

Vorbereiding

- Wanneer u ergens allergisch voor bent, moet u dat melden.
- Het gebruik van bloedverduunners moet gestopt worden: Marcoumar (fenprocoumon) 7 dagen en Sintromitis (acenocoumarol) 5 dagen van te voren. Dit geldt alleen voor deze twee medicijnen!
- Zaken betreffende medicatie altijd overleggen met de cardioloog.

De volgende spullen neemt u mee naar het ziekenhuis

- Uw medicijnen in de originele doosjes.
- Iets te lezen e.d.
- Als u gebruik wilt maken van de TV overleg dat dan met de

verpleegkundige.

De dag van het onderzoek

- U mag 2 uur voorafgaande aan het onderzoek geen vast voedsel meer gebruiken. Tot een half uur voor het onderzoek mag u wel blijven drinken, echter alleen heldere dranken zoals water, thee of bouillon.
- U mag de ochtend van het onderzoek uw medicatie innemen behalve:
 - **Bloedverduunners** (wel Ascal en Plavix).
 - **Diuretica** (plastabletten); als het onderzoek na de middag plaatsvindt, mag u de ochtenddosering wel innemen. Indien het onderzoek 's ochtends plaatsvindt, mag u de ochtenddosering na het onderzoek innemen.
 - **Insuline**: als u normaal hebt gegeten, moet u uw normale dosering spuiten. als u niet/ weinig hebt mogen eten, moet de dosering in overleg met de arts aangepast worden.
 - **Metformine**: mag de ochtend van het onderzoek gewoon worden ingenomen. Echter 48 uur volgend op het onderzoek mogen de Metformine-tabletten niet ingenomen worden. Daarna mag het gebruik weer worden hervat.
- Er worden, op de afdeling waar u opgenomen wordt, gegevens genoteerd zoals bloeddruk, pols, lengte, gewicht en temperatuur.
- Als u Marcoumar of Sintromitis gebruikte, wordt er bloed geprikt om de waarden te controleren.
- Bij een temperatuur hoger dan 38°C wordt er overlegd met de cardioloog of het onderzoek toch kan plaats vinden.
- U wordt verzocht geen sierraden te dragen. Laat deze liever thuis.
- Een bril mag opblijven tijdens het onderzoek.
- Contactlenzen, gehoorapparaat en gebitsprothese hoeven niet verwijderd te worden voor het onderzoek.

-
- Op de afdeling worden beide liezen ruim geschoren m.b.v. een tondeuse door u of een verpleegkundige. Als het onderzoek via de pols plaatsvindt, worden zowel de pols als beide liezen geschoren m.b.v. een tondeuse.
 - Er wordt een infuusnaaldje ingebracht in de hand of arm.
 - Ga voor het onderzoek naar het toilet.
 - Uw eigen kleding moet uit (ook uw ondergoed) en u krijgt een ziekenhuisjasje aan.
 - Ongeveer een half uur voor het onderzoek krijgt u een rustgevend tabletje.
 - U wordt met het bed door vrijwilligers naar de afdeling radiologie gebracht, waar het onderzoek zal plaatsvinden.
 - Het onderzoek vindt zoveel mogelijk plaats op de afgesproken tijd. Soms is het noodzakelijk daarvan af te wijken. Het kan zijn dat u eerder of later geholpen wordt.

Hoe verloopt het onderzoek

Op de onderzoekskamer moet u vanuit het bed op de smalle onderzoekstafel overschuiven. U wordt aangesloten op een E.C.G.-monitor. Tijdens het gehele onderzoek houden wij uw hartritme en bloeddruk in de gaten. Als u iets onaangenaams voelt (pijn op de borst, misselijkheid, jeuk e.d.) zegt dit dan meteen.

Het ziekenhuisjasje gaat uit en beide liezen worden gedesinfecteerd. Als het onderzoek via de pols gebeurt worden beide liezen en de pols gedesinfecteerd. U krijgt een steriel laken over u heen waar u uw handen onder moet laten liggen i.v.m. steriliteit. De cardioloog geeft een plaatselijke verdoving in de lies of de pols. Daarna zal de cardioloog in de slagader prikken en een buisje inbrengen. Dat geeft even een drukkend gevoel in de lies of pols. Het kan zijn dat de cardioloog dan vraagt uw handen onder uw hoofd te leggen. Door het buisje schuift de cardioloog een katheter naar de kransslagaders. Hier voelt u niets van. Wanneer de

katheter op de juiste plaats ligt spuit de arts contrastvloeistof in om de kransslagaders zichtbaar te maken. Tijdens het maken van de opnamen kan het zijn dat de cardioloog vraagt in te ademen en de adem vast te houden. Er worden vanuit verschillende richtingen opnamen gemaakt. Daarom draait de röntgenbuis om u heen en wordt er met de onderzoekstafel geschoven. De gemaakte opnamen worden digitaal opgeslagen in de computer, waardoor bestudering achteraf mogelijk is.

Het onderzoek duurt een half tot anderhalf uur. Na het onderzoek wordt het buisje uit de lies gehaald. Er wordt dan ongeveer 10 minuten op de lies gedrukt met de hand of een soort 'klem' om het gaatje in de slagader te dichtten. Als het gaatje dicht is, krijgt u een drukverband.

Bij een onderzoek via de pols, wordt de slagader m.b.v. een manchet dichtgedrukt.

Daarna schuift u van de onderzoekstafel over in uw eigen bed en wordt u door de vrijwilligers weer terug naar uw afdeling gebracht.

De uitslag

Als het onderzoek klaar is, gaat de cardioloog de opnamen bekijken. U krijgt de uitslag van het onderzoek direct op de onderzoekskamer.

Aanvullende onderzoeken

Afbeelden hartkamer(ventrikel).

Hierbij wordt een katheter in de linker hartkamer gelegd. De hartkamer zal worden gevuld met contrastvloeistof. Tijdens deze opnamen kunt u kort een heel warm gevoel krijgen door uw hele lichaam en daardoor het gevoel krijgen dat u plast (dit gebeurt niet echt!). De cardioloog kan zo meer te weten komen over de kameromtrekken, de bewegingen van de hartwand en de hartklep.

Als u al een echo van het hart heeft gehad zal dit onderzoek meestal niet

meer nodig zijn.

Rechts-katheterisatie.

Dit onderzoek gebeurt via de ader in de lies. Er wordt een (extra) buisje in de ader ingebracht. Het geeft informatie over de bloeddruk in de rechter harthelft.

De periode na het onderzoek

Onderzoek via de lies: 6 uur bedrust, waarvan 2 uur gestrekt met alleen een kussen onder het hoofd.

Onderzoek via de pols: u krijgt op de afdeling een mitella en u moet minimaal een uur bedrust houden.

De verpleegkundige komt regelmatig bij u langs. De aanprikplaats, bloeddruk en hartslag worden dan gecontroleerd. Hebt u na het onderzoek ergens last van, meldt dit dan meteen aan de verpleegkundige.

Regels voor thuis na onderzoek via de lies

De meeste patiënten krijgen na het onderzoek een bloeduitstorting rondom de aanprikplaats. Enige zwelling is ook mogelijk, deze mag echter niet toenemen. In dat geval neemt u contact op met het ziekenhuis. De bloeduitstorting kan ook naar beneden uitzakken. Na ongeveer 6 weken is de bloeduitstorting helemaal verdwenen.

Wondverzorging

De verpleegkundige heeft op de aanprikplaats een pleister gedaan. Deze mag u er de volgende dag zelf afhalen. Als het wondje nog niet droog is, moet u er een nieuwe op plakken. Door een vochtige pleister kan infectie van het wondje optreden.

Autorijden/ fietsen

De eerste 48 uur mag u zelf niet autorijden of fietsen. Dit verhoogt namelijk de druk op de lies, waardoor het wondje weer kan gaan bloeden. Als u een aanrijding krijgt binnen 2 dagen na het onderzoek, loopt u het risico dat de verzekeringsmaatschappij u aansprakelijk stelt.

Lichamelijke activiteit

Wij raden u aan de eerste 48 uur na het onderzoek rustig aan te doen. U mag niet zwaar tillen (>5kg) en ook geen zwaar lichamelijke arbeid verrichten. Ook is het verstandig rustig aan te doen met traplopen, dit geeft meer druk op de lies.

Na deze twee dagen mag u thuis uw activiteiten weer rustig gaan hervatten. Bouw dit geleidelijk aan op.

Baden/ douchen

De eerste week na het onderzoek mag u niet in bad, zwemmen of naar de sauna. U mag wel kortdurend douchen (max. 5min).

Sporten

Na een 7 dagen mag u het sporten weer hervatten.

Hebt u na het lezen van deze regels voor thuis nog specifieke vragen, stel deze dan aan de cardioloog na afloop van het onderzoek.

Werk/arbeid

Aan de hand van de uitslag van het onderzoek en de aard van uw dagelijkse werkzaamheden wordt bekeken wanneer u deze weer mag hervatten.

Regels voor thuis na een onderzoek via de pols

U hebt op de afdeling een mitella gekregen. Deze moet u 24 uur na het onderzoek dragen.

Wondverzorging:

De verpleegkundige heeft op de aanprikplaats een pleister gedaan. Deze mag u er de volgende dag zelf afhalen. Als het wondje nog niet droog is, moet u er een nieuwe op plakken. Door een vochtige pleister kan infectie van het wondje optreden.

Autorijden/ fietsen:

De eerste 3 dagen na het onderzoek mag u zelf niet autorijden of fietsen. Dit verhoogt namelijk de druk, waardoor het wondje weer kan gaan bloeden. Als u een aanrijding krijgt binnen 3 dagen na het onderzoek, loopt u het risico dat de verzekeringsmaatschappij u aansprakelijk stelt.

Lichamelijke activiteit:

Wij raden u aan de eerste 3 dagen na het onderzoek rustig aan te doen. U mag niet zwaar tillen (>5kg) en ook geen zwaar lichamelijke arbeid doen. Na deze 3 dagen mag u uw activiteiten weer rustig thuis aan hervatten. Bouw dit geleidelijk aan op.

Baden/ douchen:

De eerste week na het onderzoek mag u niet in bad, zwemmen of naar de sauna. U mag wel kortdurend douchen (max. 5min).

Sporten:

Na een week mag u het sporten weer hervatten.

Werk/arbeid:

Aan de hand van de uitslag van het onderzoek en de aard van uw

dagelijkse werkzaamheden wordt bekeken wanneer u deze weer mag hervatten.

Hebt u na het lezen van deze regels voor thuis nog specifieke vragen, stel deze dan aan de cardioloog na afloop van het onderzoek.

Complicaties

Bij elk onderzoek kunnen complicaties optreden. Een specialist zal dan ook altijd het belang van het onderzoek afwegen tegenover de eventuele complicaties. De complicaties die bij dit onderzoek kunnen optreden, zal de cardioloog met u bespreken.

Bij dringende problemen

Bij bijzonderheden na het onderzoek zoals koorts ($>38^{\circ}\text{C}$), nabloeden of andere klachten kunt u voor overleg bellen naar:

Polikliniek cardiologie: 040-286 4880 maandag - vrijdag 8.30u- 17.00u.
Spoedeisende hulp: 040-286 4834 17.00u-8.30 uur en in het weekend.

Heeft u nog vragen?

Deze folder is niet bedoeld als vervanging van mondelinge informatie. Als u nog vragen hebt over de hartkatheterisatie dan kunt u daarvoor terecht bij een van de verpleegkundigen op de afdeling waar u wordt opgenomen of bij de cardioloog. U kunt ook een van de volgende websites bezoeken:

www.st-anna.nl

www.mijncardioloog.com

St. Anna Ziekenhuis

locatie Geldrop

Bogardeind 2
5664 EH Geldrop

locatie Eindhoven

Antoon Coolenlaan 1-03
5644 RX Eindhoven

COLOFON

Opmerkingen, suggesties of aanvullingen op de folder kunt u kenbaar maken bij patiëntenvoorlichting.

Redactie

St. Anna Ziekenhuis
Patiëntenvoorlichting
T: 040 - 286 4874
E: patientenvoorlichting@st-anna.nl

Postbus 90
5660 AB Geldrop

WWW.ST-ANNA.NL

**CAR007
12-10**